

De bestuivingsmeeldraden (zie blz. 170-171) werden met groote onverschilligheid „blauw-blauw” gelaten en na lezing van v. D. PIJL's waarneming kon ik de gedachte niet onderdrukken, dat de natuur voor klaploopers als *Ceratina* (die te klein zijn om het bestuivingsmechanisme aan den gang te brengen) ook nog wat bewaard heeft. Het leegmelken der eetmeeldraden geschiedde geheel als op blz. 172 beschreven werd: *Ceratina* klemt het lichaam in overdwarsche positie om 't onderind van de helmknop heen, en geeft met de kaken en voorste pootparen uiterst snelle kneepjes van onder naar boven over de geheele lengte van de helmknop. Het achterlijf en de achterpootjes trillen mee en 't stuifmeel zet zich tegen de buikzijde en aan de basis der achterpooten vast. Het afwerken van één meeldraad geschiedt vrij snel, maar zoo nu en dan zag ik het diertje halfweg even uitrusten om de pollenwinst met de achterpootjes bijelkaar te vegen. Ook andere, geel-zwarte, *Ceratina*-soorten waren in de *Melastoma*-bloemen bezig, die op dien morgen in groote hoeveelheid tegelijk in vollen bloei stonden. Plaats: bouwland rondom het moerasboschje van Tjitjadas (Tjileungsi-Buitenzorg). M. A. LIEFTINCK.

De Zwartnek haas. — Naar aanleiding van het artikel over de Zwartnek haas in de Octoberaflevering van dit tijdschrift, kan ik als aanvulling van het door den heer ROSELJE opgemerkte, mededeelen, dat op Goenoeng Geulis (naast P. Angin gelegen en eveneens op Pasir Karet) de haas vaak door mij werd waargenomen en wel op hoogten tusschen 1000 en 2500 voet. Opvallend is echter, dat tusschen 2000 en 2500 voet meer hazen door mijn honden werden opgejaagd dan beneden 2000 voet. Op mijn tegenwoordige standplaats (Miramare) is het dier voor de inlanders een onbekende.

Behalve jonge *Hevea*-spruiten, eet de haas ook graag jonge *Centrosema pubescens*. Nu deze groenbemester zoo verbreid is valt dat natuurlijk niet op, maar in de beginjaren werd in de zaadtuintjes van deze plant veel hinder van de hazen ondervonden.

„Miramare”, Garoet.

Jhr F. ALEWIJN.

BOEKBESPREKING

W. Groeneveldt. — Indische vogels in stad en veld, LEOPOLDS Uitg. Mij. N. V., den Haag, 1939, 155 blz., 75 foto's. Prijs f 3,—

De heer GROENEVELDT, Oud-Resident van Benkoelen, heeft het Indische publiek, dat belangstelt in vogels, verrast met de uitgave van een populair boekje waarin een aantal op Java en Sumatra levende vogelsoorten wordt beschreven, geïllustreerd met 75 afbeeldingen naar opgezette exemplaren uit het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden.

Hoewel wij alle waardeering hebben voor de moeite, die de schrijver zich moet hebben getroost om de noodige gegevens bij elkaar te zoeken en de afbeeldingen te vervaardigen, moet het ons toch van het hart, dat de inhoud naast veel goeds op vele punten nogal te wenschen overlaat en storende fouten bevat, zoodat wij VAN BALEN's „Dierenwereld van Insulinde” voorloopig ook voor de vogels van Java en Sumatra nog niet kunnen missen, om van het fraai geïllustreerde werk van KURODA maar te zwijgen.

Hoewel in menig opzicht een bruikbaar boekje, is de tekst op vele plaatsen verwarrend of onjuist. Bij de opsomming der systematische gegevens heerscht geen uniformiteit en bij het noemen van de verwanten eener besproken soort is de schrijver doorgaans verre van volledig.

Het is jammer, dat de schrijver, voor zoover het de vervaardiging der illustraties aangaat, niet de hulp heeft ingeroepen van 's Lands Plantentuin, en meer in het bijzonder van het Zoölogisch Museum te Buitenzorg of van de dierentuinen hier te lande, want de plaatjes, welke den tekst verlichten, zijn over het algemeen slecht en weinig geschikt om een in deze tijden verschijnend vogelboekje te illustreeren. Ook ondergeteekende, die een groot aantal foto's bezit, zoowel van levende als van goed opgezette vogels, had den heer GROENEVELDT zeker kunnen helpen aan betere illustraties.

In zijn inleiding zegt de schrijver, dat hij enkele jaren geleden op iedere denkbare wijze heeft geprobeerd het illustratie-materiaal bijeen te brengen, maar dat het resultaat verrassend droevig was. Uit het bovenstaande blijkt wel, dat deze mededeeling niet geheel juist kan zijn. Het lijkt gewenscht hierop te wijzen teneinde te voorkomen, dat door de woorden van den heer GROENEVELDT de schijn zou worden gewekt, dat men in Indië geen medewerking zou hebben willen verleen en bij de totstandkoming van dit werkje.

Met het oog op het gebrek aan populaire literatuur over de Indische vogels twijfelen wij er niet aan of het boekje van den heer GROENEVELDT zal zijn weg naar het Indische publiek wel vinden, waartoe de lage prijs en het handige formaat het noodige zullen bijdragen.

September 1939

A. HOGERWERF.